

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 21.06.1979, sp. zn. 4 Tz 31/79, ECLI:CZ:NS:1979:4.TZ.31.1979.1

Číslo: 35/1980

Právní věta: II. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v trestnom konaní je súd viazaný návrhom poškodeného (prípadne prokurátora) potiaľ, že nemôže priznať poškodenému viac, ako svojim návrhom požadoval. Ak je súd toho názoru, že poškodenému patrí vzhľadom na výsledky dokazovania viac ako svojim návrhom uplatnil, má podľa § 46 Tr. por. poškodeného o jeho práve poučiť a môže mu zvýšenú náhradu škody priznať vtedy, ak poškodený svoj návrh podľa poučenia modifikuje, kým sa súd odoberie na záverečnú poradu.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 21.06.1979

Spisová značka: 4 Tz 31/79

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 46

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1980 sb. rozh.

I. Ošetrojúceho lekára, ktorý vydal lekársku správu o zranení poškodeného (ktorá má povahu odborného vyjadrenia príslušného orgánu v zmysle § 105 odst. 1 veta druhá Tr. por.), možno v prípade potreby vypočítať len ako svedka, a nie ako znalca v zmysle § 105 odst. 1 veta prvá Tr. por.

II. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v trestnom konaní je súd viazaný návrhom poškodeného (prípadne prokurátora) potiaľ, že nemôže priznať poškodenému viac, ako svojim návrhom požadoval.

Ak je súd toho názoru, že poškodenému patrí vzhľadom na výsledky dokazovania viac ako svojim návrhom uplatnil, má podľa § 46 Tr. por. poškodeného o jeho práve poučiť a môže mu zvýšenú náhradu škody priznať vtedy, ak poškodený svoj návrh podľa poučenia modifikuje, kým sa súd odoberie na záverečnú poradu.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 21. 6. 1979 sp. zn. [4 Tz 31/79](#).)

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom z 13. septembra 1978 sp. zn. 1 T 391/78 a tomuto súdu prikázal, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom z 13. septembra 1978 sp. zn. 1 T 391/78 bol obvinený J. M. okrem iného uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1, 3 Tr. zák.; čin spáchal tak, že 23. mája 1978 asi o 21.00 hod. pred reštauráciou Gemer v Kremnici v podnapitom stave viackrát bezdôvodne udrel rukou do prs M. G., ktorý v dôsledku úderov spadol na zem. Na zemi ho kopol do oblasti žalúdka a plic, čím u spôsobil zranenie, a to zlomeniu pravej kľúčnej kosti s posunom, pre ktorú sa poškodený liečil a bol práceneschopný od 21. mája do 8. júla 1978. Za to a za ďalší prečin mu bol podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. pri použití § 35 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní osemnásť mesiacov v druhej nápravnovýchovnej skupine. Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvinenému povinnosť uhradiť poškodenému škodu v sume 1458,- Kčs.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 17. novembra 1978.

Proti tomuto právoplatnému rozsudku podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v lehote uvedenej v § 272 Tr. por.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 ods. 1 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon porušený bol.

Podľa lekárskej správy, ktorú vyhotovil 3. júla 1978 MUDr. J. Ž., chirurg Územnej polikliniky Kremnica, zranenia bolo spôsobené pádom na zem po údere. Vyhľadávací orgán pribral na odstránenie rozporov medzi lekárskou správou a svedeckou výpoveďou poškodeného, ktorý tvrdil, že zranenie mu spôsobili kopnutím do pleca, keď ležal na zemi, znalca v osobe MUDr. J. Ž., chirurga OÚNZ Žiar nad Hronom. V znaleckom posudku znalec jednoznačne uviedol, že zlomenina kľúčnej kosti bola spôsobená kopnutím veľkou silou do oblasti kľúčnej kosti.

Tým, že za znalca bol pribratý ten istý lekár, ktorý sa vyjadril ko povahe zranenia poškodeného v lekárskej správe, a teda bol ošetrojúcim lekárom poškodeného, došlo k chybe v postupe vyhľadávacieho orgánu. Ošetrojúceho lekára bolo treba vypočuť ako svedka, lebo vnímal skutočnosti prípadu bez súvislosti s trestným konaním. Ako znalca bolo treba pribrať inú osobu. V danom prípade znalecký posudok vyznel síce zhodne so svedeckou výpoveďou poškodeného, ale je v rozpore s lekárskou správou. Na odstránenie týchto rozporov bude treba pribrať iného znalca. Jeho úlohou bude objasniť aj to, ako prebiehalo liečenie, prečo sa zlomenina pomaly hojila, aké ťažkosti mal poškodený, či zostali po zranení trvalé následky a aké. Zisťovanie týchto okolností je potrebné na rozhodnutie o tom, či poškodený utrpel ťažkú ujmu na zdraví alebo len ublíženie na zdraví. Je síce pravda, že poškodený bol takmer sedem týždňov práceneschopný, táto skutočnosť však sama osobe nemusí ešte znamenať, že ide o ťažkú ujmu na zdraví v zmysle § 89 ods. 6 písm. ch) Tr. zák. Za takú ujmu treba považovať len vážnu poruchu zdravia, ktorú postihnutý pociťuje ako citelnú ujmu na zdraví a ktorá trvá aspoň šesť týždňov.

Pre náležité zistenie skutočného stavu veci bude treba podrobne vypočuť tak obvineného, ako aj poškodeného, a to na všetky okolnosti prípadu.

Len po doplnení dokazovania v naznačenom smere a po zhodnotení dôkazov podľa § 2 ods. 6 Tr. por. bude možné rozhodnúť, či v konaní obvineného pôjde iba o trestný čin ublíženia na zdraví podľa §

221 ods. 1 Tr. zák., prípadne i podľa odseku 3 tohto ustanovenia, alebo či úmyslom obvineného bolo spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví a či ju aj spôsobil, alebo či jeho konanie zostalo iba v štádiu pokusu. Potom by bolo treba uvažovať o trestnom čine ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., prípadne o pokuse tohto trestného činu.

Pri preskúmaní výroku napadnutého rozsudku o náhrade škody Najvyšší súd SSR zistil, že aj tento výrok je chybný.

Poškodený M. G. uplatnil nárok na náhradu škody z titulu straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti v sume 708,- Kčs, o čom predložil potvrdenie zamestnávateľa. Súd ale nevykonal dôkaz týmto potvrdením, a tak nezistil skutočný stav veci vo vzťahu k uplatnenému nároku. Predseda senáru obvineného na tento nárok nevypočul, i keď to podľa § 207 ods. 2 Tr. por. mal urobiť. Hoci poškodený uplatnil nárok iba vo výške 708,- Kčs, súd uložil obvinenému povinnosť uhradiť mu 1458,- Kčs, a tým prekročil návrh poškodeného. Možno sa iba domnievať, že súd prisúdil poškodenému i náhradu bolestného, lebo podľa znaleckého posudku poškodenému patrí bolestné za 75 bodov, čo zodpovedá 750,- Kčs. Ale poškodený takýto nárok neuplatnil.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v trestnom konaní je súd viazaný návrhom poškodeného (prípadne prokurátora) potiaľ, že nemôže priznať poškodenému viac ako sám v svojom návrhu požadoval (porov. č. II/1962 Zb. rozh. tr.).

Ak poškodený uplatnil v trestnom konaní načas nárok na náhradu škody s uvedením dôvodu a výšky, nič mu nebráni, aby vzhľadom na výsledky dokazovania výšku škody spôsobenej trestným činom upresnil, kým sa súd odoberie na záverečnú poradu (§ 217 Tr. por.) Keď poškodený výšku požadovaného nároku zníži, môže byť podkladom pre rozhodnutie súdu podľa § 228 ods. 1 Tr. por. len modifikovaný návrh na náhradu škody. Nad rámec takého návrhu súd nemôže rozhodnúť.

Ak je súd toho názoru, že poškodenému vzhľadom na výsledky dokazovania patrí vyššia náhrada škody než uplatnil svojím návrhom, má súd podľa § 46 Tr. por. o takomto práve poškodeného poučiť a môže mu zvýšenú úhradu škody priznať vtedy, ak poškodený svoj návrh podľa poučenia modifikuje skôr, než sa súd odoberie na záverečnú poradu.

Preto okresný súd porušil zákon aj v ustanovení § 228 ods. 1 Tr. por., keď poškodenému priznal vyššiu náhradu škody, než sám uplatnil v svojom návrhu.